

LETNO POROČILO

2016

Javnega sklada Republike
Slovenije za kulturne dejavnosti
OI ŠMARJE PRI JELŠAH

Pripravil: **David Stupica**

Jskd

Poslanstvo sklada je spodbujanje kulturne ustvarjalnosti, zagotavljanje strokovne in organizacijske podpore ljubiteljskim kulturnim dejavnostim, omogočanje dostopnosti kulturnih vsebin na celotnem slovenskem kulturnem prostoru ter vključevanje v kulturno mrežo in mednarodno sodelovanje.

Uvod

Območna izpostava JSKD Šmarje pri Jelšah pokriva 4 občine:

- Šmarje pri Jelšah,
- Podčetrtek,
- Kozje
- Bistrica ob Sotli.

Skupaj tu živi skoraj 30.000 prebivalcev.

Poleg organizacijske funkcije je delo izpostave posvečeno tudi svetovalnemu in koordinacijskemu delovanju. Predvsem je izpostava gonilna sila dejavnosti na celotnem področju organiziranja in ustvarjanja kulturnega življenja. Društvom in vsem zainteresiranim strokovno in profesionalno pomaga ter hkrati sodeluje pri organiziranem izobraževanju, pripravi delavnic, seminarjev itd. V štirih občinah deluje preko 35 društev.

Ocena stanja

V letu 2016 je izpostava Šmarje pri Jelšah primerjalno z letom poprej izvedla enake projekte s področja ljubiteljske kulturne dejavnosti in druge programe s področja kulture. Območna izpostava Šmarje pri Jelšah pripravlja programe za vse kulturne zvrsti ustvarjanja in poustvarjanja – za vse generacije, odrasle, mlade in otroke. Prireditve, pregledna srečanja in izvedbo izobraževanj prilagajamo društvom. Največ jih deluje na področju zborovske glasbe, gledališča, folklorne in likovne ustvarjalnosti. Program vključuje strokovnost in strokovno spremljanje. Množičnost skupaj s selekcijsko pristopno oziroma piramidno nadgradnjo (območna, regijska, državna) pa daje možnost razvoja in predstavitve najbolj perspektivnim ustvarjalcem in skupinam. V okviru dejavnosti nudimo društvom tudi strokovno in administrativno pomoč. Območna izpostava Javnega sklada za kulturne dejavnosti Šmarje pri Jelšah poleg občine Šmarje pri Jelšah pokriva še občine Podčetrtek, Kozje ter Bistrica ob Sotli. Skupno število prebivalcev znaša malo pod 30.000. V teh štirih občinah deluje mnogo kulturnih društev. Izstopajo pevski zbori, folklor, gledališče ter društva, ki ohranjajo ljudsko izročilo. Mnoga društva pripravljajo letne koncerte ali podobne prireditve. Nekatere od njih pripravijo letno tudi po več odmevnih prireditvah. Kot območna izpostava smo sodelovali skoraj pri vseh pomembnejših prireditvah. Načini sodelovanja so različni, po večini pa gre za celotno sodelovanje – priprava programa, način izvedbe, izbira gostov, sofinanciranje samega dogodka. Sodelovanje z lokalno skupnostjo je na zelo visoki ravni, kar potrjujejo tudi pohvale županov občin, kjer delujemo, in seveda samih društev na delovanje sklada. Največji poudarek se daje organizacijam srečanj, vedno bolj pa izobraževanjem. Nekatera izobraževanja naredimo po društvi posamezno, nekatera pa celo s sosednjimi izpostavami ter si tako delimo stroške izvedbe določenega seminarja. Velika pozornost in vlaganje v izobraževanje se pozna že na samih območnih srečanjih, kjer naj omenim primer, da je strokovna ocenjevalka na regijsko raven uvrstila kar šest od sedmih vokalnih skupin, po štiri odrasle zборе, kar nekaj otroških in mladinskih zborov ter otroško lutkovno skupino. Območna izpostava JSKD Šmarje pri Jelšah vedno ob vsaki prireditvi obvesti vse lokalne medije. Ti po navadi brezplačno objavijo vabilo na samo prireditev, mnogi od njih pa tudi vedno poročajo o izvedbi prireditve (časopisa Oko in Rogaške novice, radija Rogla ter Štajerski val, spletni časopis www.kozjansko.info). Izvedba prireditve je v različnih krajih in občinah. Trudimo se, da na primer območno srečanje zborov eno leto pripravimo v eni občini, prihodnje v drugi in tako naprej, skratka da prireditve »kroži« po občinah, kar je bilo odlično sprejeto pri lokalnih skupnostih. In to prakso uveljavljamo pri vseh srečanjih, ki jih organizira sklad, razen pri srečanjih, ki jih pripravljajo društva sama. Smo pa zelo skrbni in pazljivi pri izbiri primernih lokacij za izvedbo prireditve, kar je zelo pomembno. Srečo imamo, da imajo skoraj vsi večji kraji zelo primerne prostore za izvedbe raznih prireditve.

V drugem polletju smo pomagali kulturnim društvom pri izvedbi njihovih programov in prireditve. Dejansko smo bili kot ustanova nepogrešljivi pri vseh večjih prireditvah, kar nas veseli, da društva v nas prepoznavajo nekoga, na katerega se lahko obrnejo tako po svetovalno kakor tudi po organizacijsko pomoč.

Izvedba rednega programa

Programi na področju ljubiteljske kulture območne izpostave zajemajo pregledna srečanja in revije na vseh področjih delovanja društev ter izobraževanja po posameznih področjih. V letu 2016 smo izvedli naslednja območna srečanja, in sicer:

- območno srečanje otroških gledaliških skupin, na katerem so nastopile otroške gledališke skupine iz šestih osnovnih šol;
- območno srečanje otroških in mladinskih pevskih zborov, kjer smo skupni koncert otroških in mladinskih pevskih zborov razdelili na dva koncerta, na katerih je nastopilo skupaj 14 zborov;
- območno srečanje folklornih skupin smo pripravili skupaj z OI JSKD Šentjur, ki je bilo na Dobju, s tem združevanjem srečanja pa si tudi zmanjšujemo stroške izvedbe;
- območno srečanje malih vokalnih skupin v Olimju, kjer je nastopilo pet vokalnih skupine iz OI JSKD Šmarje pri Jelšah ter iz OI Laško ter tri iz OI Šentjur;
- območno srečanje odraslih pevskih zborov v Marijini cerkvi na Sladki Gori, kjer so se na regijsko raven uvrstili prvič kar štirje zbori izmed sedmih nastopajočih, kar je res velik napredek (MePZ Vineva Kozje, MePZ Bistrica ob Sotli, Obrtniški MoPZ Šmarje pri Jelšah ter MePZ Zvon Podčetrtek);
- območno srečanje ljudskih pevcev in godcev ljudskih viž je v letu 2016 bilo drugič izvedeno na trgu v vasi Pilštnaj

v mesecu septembru, srečanja se je udeležilo šest skupin, na regijsko srečanje so se uvrstili Štefanski fantje.

Pripravili smo tudi izobraževalno državno delavnico, in sicer:

- Delavnica za predvodnike z demonstracijskim orkestrom, ki je bila izvedena v mesecu septembru pod vodstvom Ivana Medveda;
- državno tekmovanje v diatonični harmoniki Cirila Demiana je bilo izvedeno v Podčetrtku v sodelovanju z Zvezo diatonične harmonike Slovenije v mesecu maju.

V sklopu »Tedna ljubiteljske kulture« smo v občinah Kozje in Podčetrtek pripravili dva kulturna dogodka in ob tej priložnosti zasadili drevesa.

Izvedba dodatnega programa

Izpostava je uspešno sodelovala tudi z lokalno skupnostjo in drugimi lokalnimi in kulturni akterji na področju izpostave sklada. Tako smo bili soorganizator pri mnogih kulturnih prireditvah v vseh štirih občinah. Naj naštejemo samo nekaj največjih, in sicer: v občini Bistrica ob Sotli smo sodelovali kot soorganizator na že 35. letnem koncertu Mešanega pevskega zbora Bistrica ob Sotli ter srečanje ljudskih pevcev na Križnem vrhu. V občini Kozje smo sodelovali pri pripravi in izvedbi Binkoštovanja, likovne kolonije Lesično - Pilštanj, srečanju zborov »Kozjansko poje«, decembrski prireditvi »Pod cvetočo drnulo«, 10. mednarodnem folklornem festivalu ter še mnogih drugih. V občini Podčetrtek smo ob tednu ljubiteljske kulture skupaj z MoPZ Terme Olimia pripravili koncert v Olimju ter še nekaj koncertov, in sicer z vokalno skupino Osti Jarej, MePZ Zvon iz Podčetrтка ter sodelovali na Virštnajski noči. V sodelovanju z Združenjem diatonične harmonike Slovenije smo v Podčetrtku pripravili 2. državno tekmovanje v diatonični harmoniki. V občini Šmarje pri Jelšah smo pripravili srečanje godb, sodelovali na muzejski noči v sklopu tedna ljubiteljske kulture, na prireditvi Pozdrav vinu, kjer smo pripravili celoten kulturni program. Zelo dobro sodelujemo z Javnim zavodom Knjižnica, kjer smo imeli do nedavnega sedež in upravljali s kulturnim domom. Tukaj smo izvedli kar nekaj prireditev.

Izvedba javnih razpisov/pozivov za ljubiteljske kulturne dejavnosti ali sodelovanje pri njih

V letu 2016 smo sodelovali tako rekoč pri vseh razpisih za dodeljevanje sredstev kulturnih društev. Bili smo v komisiji in tudi pri sami sestavi predloga dodeljevanja in razdelitev sredstev v občinah Bistrica ob Sotli, Kozje, Podčetrtek in Šmarje pri Jelšah. Veseli nas, da je nivo sredstev povsod ostal nespremenjen glede na pretekla leta.

Izobraževanja

Letos smo izvedli veliko seminarjev, ki pa so bili namenjeni predvsem posameznim skupinam, in sicer: za vsako folklorno skupino smo imeli poseben seminar, ki ga je vodil strokovni svetovalec sklada, prav tako smo imeli kar nekaj posameznih seminarjev za zborovodje ter pevske skupine. Odziv društev je zelo dober, predvsem pa se ti seminarji poznajo pri dvigu kakovosti na samih območnih srečanjih. V naši območni izpostavi zdaj ZKD ne deluje.

Financiranje

Območna izpostava JSKD Šmarje pri Jelšah se sofinancira iz petih različnih naslovov, in sicer: neposredno iz centrale JSKD v Ljubljani in od vseh štirih občin. Z veseljem lahko ugotavljamo, da so nam občine sredstva ne samo obdržala, ampak celo nekatere povečale. OI JSKD Šmarje pri Jelšah na svojih prireditvah ne prodaja vstopnic, saj nam lokalne skupnosti v vseh štirih občinah nudijo brezplačne prostore za izvedbo naših srečanj in prireditev vključno z vso uporabo tehnike. Če bi želeli izračunati, koliko bi morali plačati za to najemnim, primerjalno z drugimi občinami, kjer zaračunavajo te stroške, lahko govorimo o znesku vsaj nekaj tisoč evrov za vsa srečanja na letni ravni.

Področja ljubiteljskih kulturnih dejavnosti in društva

Glede na velikost občine je društev največ v občini Šmarje pri Jelšah, in sicer kar 18, od tega ima mnogo teh društev svoje sekcije. Na novo je bilo ustanovljeno društvo Društvo godbenikov Šmarje pri Jelšah, ki je pred tem vsa leta delovalo pod okriljem Kulturnega društva Anton Ašekerc kot sekcija, sedaj pa so postali samostojno društvo. Občina Podčetrtek ima sedem dejavnih društev na področju kulture. Po številu izstopajo pevski zbori in vokalne skupine, zelo pa so dejavni na področju otroškega gledališča, kjer pod okriljem osnovne šole vsako leto pripravijo gledališko predstavo, s katero se uvrstijo na regijsko srečanje otroških gledaliških skupin pod okriljem sklada. V občini Kozje je dejavnih osem društev, v katerih so zastopani tako folklor, likovna dejavnost, zborovsko petje kakor tudi gledališče in literatura. Zanimivo oziroma pohvalno je, da skoraj vsako izmed teh društev vsako leto pripravi tudi večji dogodek. Tako so na primer MPZ Kozje letos pripravili že 25. srečanje pevskega zbora, kjer povabijo preko deset zborov. Folklorna skupina Kozje je letos pripravila že 10. mednarodni folklorni festival, ki so se ga udeležile skupine iz Makedonije, Hrvaške in Srbije. Kulturno društvo Pilštanj pa vsako leto pripravi likovno kolonijo, ki se je udeležijo slikarji iz vse države. Najmanjša občina Bistrica ob Sotli zaradi svoje majhnosti v ničemer ne zaostaja. Zanimivo je, da v občini deluje zgolj eno kulturno društvo, ki pa ima več sekcij.

Izstopajo glasbena dejavnost. Njihova gledališka sekcija je predstavila zelo odlično gledališko predstavo, ki je imela kar šest razprodanih nastopov in je bila uvrščena na regijsko Linhartovo srečanje. Tukaj pa še moram omeniti etno skupino Nojek. Pri vsem tem se mi zdi pomembno poudariti, da v naši območni izpostavi ni kulturnega društva, ki tako ali drugače ne bi sodelovalo s skladom, bodisi na območnih srečanjih bodisi na prireditvah, ki so potekale pod njihovim okriljem.

Pregled kulturnih skupin po dejavnostih:

- vokalna glasba: 4 mešane skupine, 1 moška
- zbori: 10 otroških zborov, 4 mladinski zbori, 7 mešanih odraslih zborov, 2 moška odrasla zbora
- godbe: 2 godbi, 1 big band
- gledališke skupine: 5 otroških gledaliških skupin, 6 odraslih gledaliških skupin
- lutkovne skupine: 1 otroška lutkovna skupina
- folklorne skupine: 2 otroški folklorni skupini, 3 odrasle folklorne skupine
- ljudski pevci in godci: 7 skupin ljudskih pevcev, 2 skupini godcev
- likovna zvrst: 2 likovni koloniji

Sodelovanje s šolami in vrtci

S šolami zelo intenzivno sodelujemo, saj imajo pravzaprav vse šole na našem območju gledališke, nekatere tudi lutkovne ter folklorne skupine, ki se udeležijo naših srečanj. Največ pa je otroških in mladinskih pevskih zborov. Šole tudi redno sodelujejo na srečanju otroških gledaliških skupin s svojimi predstavami. Z vrtcem Šmarje pa vsako leto skupaj pripravimo prireditev Veseli vrtljak, ki se ga udeležijo skupine otrok iz vseh vrtcev v naši območni izpostavi.

Jubileji in obletnice društvene dejavnosti ter priznanja

Pri organizaciji jubilejnih dogodkov društev smo vedno prisotni. Ker smo v preteklem letu imeli mnogo okroglih obletnic, smo podelili mnogo priznanj. Tako smo v letu 2016 ponovno podelili kar nekaj priznanj posameznikom na njihovih letnih koncertih in jubilejnih dogodkih. Priznanja so bila podeljena 90-letnici delovanja Društva godbenikov Šmarje pri Jelšah, ob 20-letnici delovanja mešanega pevskega zbora Zvon Podčetrtek in ob 30-letnici delovanja Obrtniškega moškega pevskega zbora Šmarje pri Jelšah.

Izvedeni dogodki

Naziv dogodka	Datum (od)	Datum (do)	Dejavnost	Vrsta
REGIJSKO IZOBRAŽEVANJE ZA VODJE PREDŠOLSKIH FOLKLORNIH SKUPIN	16.1.2016	16.1.2016	folklor	izobraževanje
DRUŽINA POJE	23.1.2016	23.1.2016	vokalna glasba	prireditev
ZBOROVODSKA ŠOLA , 1. STOPNJA DIRIGIRANJA	3.2.2016	3.3.2016	vokalna glasba	izobraževanje
FOLKLORNA DELAVNICA MESTINJE	6.2.2016	6.3.2016	folklor	izobraževanje
FOLKLORNA DELAVNICA SVETI ŠTEFAN	14.2.2016		folklor	izobraževanje
DELAVNICA ZA PEVCE VOKALNIH SKUPIN Z ALEŠEM MAKOVCEM	25.2.2016	25.2.2016	vokalna glasba	izobraževanje
SREČANJE OTROŠKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN	7.3.2016	7.3.2016	gledališče in lutke	prireditev
GLEDALIŠKA DELAVNICA	10.3.2016	10.3.2016	gledališče in lutke	izobraževanje
OBMOČNO SREČANJE ODRASLIH FOLKLORNIH SKUPIN	20.3.2016	20.3.2016	folklor	prireditev
DELAVNICA ZA ZBOROVODJE OTROŠKIH IN VRTČEVSKIH ZBOROV	26.3.2016	26.3.2016	vokalna glasba	izobraževanje
OBMOČNO SREČANJE OTROŠKIH IN MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV	31.3.2016	31.3.2016	vokalna glasba	prireditev
GLEDALIŠČE NA OBISKU - REGIJSKO SREČANJE OTROŠKIH GLEDALIŠKIH	21.4.2016	21.4.2016	gledališče in lutke	prireditev
22.SREČANJE MPZ KOZJE	23.4.2016	23.4.2016	vokalna glasba	prireditev
OBMOČNO SREČANJE ODRASLIH FOLKLORNIH SKUPIN LAŠKO	26.4.2016	26.4.2016	folklor	prireditev
6.MEDNARODNI FOLKLORNI FESTIVAL KOZJE	13.5.2016	13.5.2016	folklor	prireditev
2. DRŽAVNO TEKMOVANJE ZA POKAL CIRILA DEMIANA NA DIATONIČNI HARMONIKI	13.5.2016	15.5.2016	inštrumentalna glasba	prireditev
OBMOČNO SREČANJE MALIH PEVSKIH SKUPIN-VOKALNIH	15.5.2016	15.7.2016	vokalna glasba	prireditev

OBMOČNO SREČANJE ODRASLIH PEVSKIH ZBOROV	22.5.2016	22.5.2016	vokalna glasba	priređitev
BINKOŠTOVANJE	23.5.2016	23.5.2016	večzvrstna dejavnost	priređitev
LIKOVNA KOLONIJA TINSKO 2016	2.6.2016	5.6.2016	likovna dejavnost	priređitev
FESTIVAL PRANGER	1.7.2016	1.7.2016	literatura	priređitev
POP ROK	8.7.2016	8.7.2016	vokalna glasba	priređitev
LIKOVNA KOLONIJA LESIČNO	10.8.2016	15.8.2016	likovna dejavnost	priređitev
OBMOČNO SREČANJE LJUDSKIH PEVCEV IN GODCEV	10.9.2016	10.9.2016	folklor	priređitev
SREČANJE GODB	4.10.2016		inštrumentalna glasba	priređitev
PIKA POJE, IZOBRAŽEVANJE ZA ZBOROVODJE VRTČEVSKIH ZBOROV	8.10.2016		vokalna glasba	izobraževanje
REGIJSKO SREČANJE LJUDSKIH PEVCEV IN GODCEV	9.10.2016		folklor	priređitev
SEMINAR ZA MENTORJE OTROŠKIH FOLKLORNIH SKUPIN, PTUJ, 12.11.2016, POD VODSTVOM BOJANA KNIFICA	12.11.2016		folklor	izobraževanje
REGIJSKO IZOBRAŽEVANJE ZA VODJE OTROŠKIH FOLKLORNIH SKUPIN Z DEMONSTRACIJSKO SKUPINO	12.11.2016	12.11.2016	folklor	izobraževanje
DELAVNICA ZA ZBOROVODJE OTROŠKIH IN MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV	16.11.2016	16.11.2016	vokalna glasba	izobraževanje
REGIJSKA DELAVNICA ZA ZBOROVODJE MLADINSKIH ZBOROV Z DEMONSTRACIJSKIM ZBOROM	16.11.2016	16.11.2016	vokalna glasba	izobraževanje
IGRAJMO SE GLEDALIŠČE, GLEDALIŠKA DELAVNICA	19.11.2016	19.11.2016	gledališče in lutke	izobraževanje
SOZVOČENJA, 7. REGIJSKI TEMATSKI KONCERTI ODRASLIH PEVSKIH ZASEDB	19.11.2016		vokalna glasba	priređitev
POD CVETOČO DRNULO	4.12.2016		vokalna glasba	priređitev